

Abstrakt

Po roce 1989 dochází v Československu, potažmo České republice nejen k transformaci politické a ekonomické, ale k širší transformaci kulturní – sémiotické. Do procesů kolektivního vzpomínání vstupuje více aktérů, kteří si konkurují, či se mívají, doplňují se, či si protířečí. Tito se dále liší mírou své institucionalizace, motivace nebo způsobem reprezentace. Legitimizační funkce minulosti se stává ve větší míře otázkou vyjednávání, související s hledáním jiných kolektivních identit a příchodem jiných ideologií. Na příkladu Bati lze tento proces dobře zachytit: na začátku devadesátých let se mění Baťův historický význam; začínají ho využívat různí aktéři v různých reprezentacích (novinové články, paměti, odborné a popularizační knihy, dokumentární filmy, veřejný prostor) pro různé účely; Baťa je zároveň synekdochou vzpomínání na meziválečné Československo a může se tak stávat nástrojem konstruované kontinuity. Zmapování podob reprezentace Bati v české historické kultuře po roce 1989 poukáže na širší proměny a dopady transformace českého kolektivního vzpomínání v její heterogenní podobě. Práce primárně vychází z konceptů paměťových studií a přístupů soudobých dějin ke studiu post-socialismu.

Klíčová slova

Baťa, transformace, post-socialismus, paměťová studia, kulturní paměť, soudobé dějiny